

W 6 86

W 6
86

Q. N. 11644 (13)

III, 137

PROCANCELLARIVS
 HENRICVS GOTTLIEB FRANCKE
 AD
 EXAMINA CONSVETA
 SVMMORVM IN PHILOSOPHIA HONORVM
 CANDIDATOS
 INVITAT
 SIMVLQVE
 DE
 LITE EXEMTIONIS GLEICHENSIS
 DISSERTIT

§. I.

De Exemptione generatim et illius Scriptoribus.

Vocabulum exemptionis in iure imperii nostri publico vt plurimum eum notat actum, quo territorium aliquod in nostro Sacro Romano Imperio ita occupatur vel acquiritur, vt quota eius matricularis, id est illa praestatio, quam secundum imperii nostri matriculam, imperio vel circulo praestare tenetur territorium vnumquodque, vel plane cesset, aut ab occupante vel acquirente solvatur. Prior exemptionis species, secundum vsitatum loquendi ac scribendi in iure publico nostro ac legibus imperii modum, dicitur exemptio sine onere, posterior exemptio cum onere. Quoniam vero Matricula Wormatiensis de an c1010xxi summa incuria fuit confecta multique mediati ac plane non existentes ordines imperii, in illam fuerunt relati; non nullis occasionem haec incuria praebuit, se se superioritati territoriali dominorum suorum territorialium subducendi. Qua de causa exemptionis vocabulum, interdum quoque, de hoc ordinum mediatorum conatu vsurpatur. Exemptiones denique in priori et vulgari ac vsitato sensu sumtae tot sane in Sacro nostro Romano Imperio reperiuntur, vt vel integris libris eas illustrare, necessarium fuerit visum pluribus eruditis. Inter illos duos solum in scendam produxisse sufficiat. Prior sequenti ornatus titulo proliit. ZACHAR. VIETOR de *Exemptionibus imperii* cura IOH. VIETORIS, Corbaci 1670 in 8. Posterior inscriptus est IOH. PHIL. CARRACH de *Exemptionibus territoriorum Germaniae*, Vlmæ 1752. in 4. Praeterea Doctorum iuris publici haud pauci in suis scriptis, hoc argumentum partim tractarunt summatim, partim copiose satis sunt persecuti.

§. II.

De Scriptoribus ac Deductionibus exemptionis Gleichenfis.

Sed postulare nunc quoque videntur officii nostri rationes, vt ante omnia indicemus fontes e quibus hausimus ea, quae nunc in medium proferre est animus, et hoc quidem inter alias bene multas, ea inprimis de causa, ne vnum eundemque auctorem saepius citare, ac hoc pacto B. L. taedium aliquod creare necesse habeamus. Primum autem iure meritoque damus locum eruditissimae commentationi, nondum tamen, quantum constat, typis impressae, cui plurima debemus. Titulus eius est: *Weyl. Herren*

ren Ioh. Ioach. Müllers Fürstl. Sächf. Weimarischen geheimden Secretarii und Archiuarii Actenmäßige Relation von dem Anfang und Fortgang des Gleichischen Exemptionis Processus, entworfen Mens. Nou. 1725. Hanc Commentationem excipit. Herz. Wilhelms, Albrechts und Ernsts Deduction wegen der Herrschaft Blankenhayn, Nieder - Cranichfeld und des Hauses Gleichen, was vor Recht dem Hause Sachsen gebühre, und wie weit sich die Chur - Maynzische Praetensionen erstrecken etc. den 15 Apr. 1646. 4. Adnex der Anzeige und Deduction des Hauses Sachsen wegen Erfurth (1647. f.) In ordine nunc sequitur III. An des Heil. Röm. Reichs Churfürsten und Stände unvermeidliches Memoriale der Fürstl. Sachsen - Weimar - Gotha - und Eisenachischen zu gegenwärtigen Reichstag abgeordneten Rätthe und Gesandten die von den Herren Grafen zu Hatzfeld wegen der Grafschaft Gleichen im Reichs - Gräflichen Collegio angemaste Session und Stimme betreffend. 1653. fol. rec. 1725. fol. et ap. LONDORP. Act. Publ. T. VII. p. 180. Huius Memorialis Refutationem continet IV. Abgenöthigtes Contra-Memorial des Hochlöbl. Erzstifts Mainz über dessen unmittlebaren von etlichen hundert Jahren her Erb- und Eigenthumblich zugestandenen, und noch zustehenden, jenseit des Thüringer Walds gelegenen Reichs-Graff- und Herrschaften Gleichen, Blankenhayn und Cranichfeld, sambt allen anhangenden Rechten und Gerechtigkeiten, Immunitäten, Freyheiten, Immedietet und Superioritet, mit welchen allen, das Hochwollöbliche Gräfliche Geschlecht von Hatzfeld als Herr Melchior und Herr Herrmann von Hatzfeld Grafen zu Gleichen etc. der Röm. Kaiserl Maj. heimlicher Rath, Generalfeldmarschall, auch Cämmerer respectiue Reichshofrath und Oberster, sambt deren Descendenten und Lehensfolgern investiret und belehnet worden: wider des Fürstlichen Sächf. Weimar - Gotha Eisenachischen zu gegenwärtige Reichstag abgeordneten Rätthen und Gesandten, in Anno 1653 in Druck ausgelassenes intitulirtes vermeindliches Memorial der Grafen von Hatzfeld Session im Gräflichen Collegio betreffend 1654. 4. nec non V. Haupt-sächlicher Extract des Erz - Stifts Mainzischen und Gräflichen Hatzfeldischen Contramemorials etc. Sequitur nunc VI. Nothwendige Ablehnung des Contra-Memorials, welches im Nahmen des Ertz-Stifts Meintz und der Herren Grafen von Hatzfeld zu vermeinter Behauptung, des wegen der Grafschaft Gleichen und deren beyden Herrschaften Blankenhain und Niedern - Cranichfeld de facto ange-

maßten Reichs-Immedietät und anderer unbegründeten präntensionen
 nechst verwichenen Jahres wider der Fürstl. Sachsen-Weimarischen,
 Gothischen und Eisenachischen Gesanden auf den nechsten Regenspur-
 gischen Reichstag publicirtes Memorial, herausgegeben worden 1655
 fol. rec. 1725. Huic scripto insertus, ita dictus *Memorialis Mo-
 guntini Extractus* modo citatus ita, vt, in vna quaque pagina, in
 duabus columnis appareat et *Extractus Memorialis Moguntini*
 et *Refutatio Saxonica*. Adiuncta sunt quoque ad probandas asser-
 tiones multa documenta. Nec porro sicco pede praeteriri debet
 VII. *Gründliche Ausführung warum das Fürstl. Sambt-Haus*
Sachsen zur Reassumption des vorlängst geendigten, vom Kayserl. Cam-
mer-Riscal aber von neuem erregten so genannten Gleichischen Ex-
emption-Sache, nicht gehalten. Samt einem Anhang dafs das Ertz-
Stift Mayntz und dessen Belehnte dabey in keine Wege interessiret
seyen. 1681 fol. rec. 1725 et ap. de LVDOLPH in *Symphoremate*
Consult. Forens. T. II. Part. 2. no. 10. p. 553. sq. Auctorem hu-
 ius deductionis nominat B. STRVV. in *Corp. Iur. Publ.* p. 98.
 n. 80. B. LYNCKERVM, cuius vtpote consilii ac opera tunc
 vtebatur Serenissima Domus Saxo-Ernestina, vti infra fusius
 patebit. Pauca vero quid quod paucissima VIII. de hoc argumen-
 tis passim memorat CASP. SACITTARI *Historie der Graffschaft*
Gleichen edit. ab Ern. Salomon CYPRIAN Fr. 1732. 4. Sunt
 denique bene multi, qui incidenter, si ita loqui fas est, huius
 litis faciunt mentionem, quos commemorare omnes, praefixus
 non permittit scopus.

§. III.

Fata litis de exemptione Gleichenis, ab ortu ad annum 1610 cxxxix.

Ad ipsam igitur quod attinet exemptionis *Gleichenis* litem, ex-
 citauit illam Matricula imperii Wormatae 1610 cxxi. confecta,
 multitudine naeuorum, vt supra iam notauimus, in illa commissio-
 rum, inprimis conspicua. In illa vero assignantur potentibus quon-
 dam in Thuringia comitibus de *Gleichen* tres equites et tredecim
 pedites ad expeditionem Romanam Caroli V. Imperatoris, con-
 tra quam assignationem in ipsis iam iam comitiis Wormatiensibus
 solemnem interposuit protestationem Serenissima Domus Saxonica,
 asserens ac monstrans *Gleichenes* comites esse Landsassios, superio-
 ritati territoriali Saxonicae subiectos, nec immediatos, hinc et il-
 lorum quotam matricularem, si quae sit soluenda, sub Saxonica
 iam

iam iam comprehensam, ipsamque adeo matriculam innumeris fere laborare naeuis. Quo facto Caesar promisit, se per speciales imperii deputatos diligentem et accuratam in omnes huius matriculae naeuos instituturum inquisitionem, eosque abrogaturum. Sed haec deputatio vsque ad annum cIoIoXLII. dilata ipsamque inquisitionem demum cIoIoXLVIII. in comitiis *Augustae Vindelico-rum* tunc temporis congregatis, perfecit relationemque desuper Caesari exhibuit. Relatione autem hac Caesari tradita, inter alia, decretum, vt fiscalis imperii, actiones, vt vulgo dici solent, fiscales, institueret contra eos qui ad soluendam quotam matricularem vere sint obligati, se vero huic oneri illegitimo prorsus modo subducant. Sub prae-textu itaque huius decreti, contra omne ius fasque, nihilo fecius fiscalis imperii cIoIoI. contra Comites *Gleichen-ses* in Camera imperii, actionem instituit fiscalem, ab ipsis quotam illorum matricularem postulans, et vt ad eam soluendam adigantur petens. Hac igitur actione instituta Comites *Gleichen-ses* Serenissimae genti *Saxonicae* litem, vt in scholis Istorum dici solet, denuntiarunt. Qua de causa non potuit non Serenissima Familia *Saxo - Ernestina*, quam vtpote solam haec lis tangebatur, quin coram iudicio Camerae imperialis ideo compareret. Coram hoc autem iudicio modo memorata Senerissima domus, sole meridiano clarius demonstrauit, Comites *Gleichen-ses*, illegitimo prorsus modo, in matriculam imperii relatos, praetensam itaque illorum exemptionem nullo prorsus iure esse fundatam, obstare itaque fiscali imperii exceptionem non fundatae actionis et deficientis iuris agendi. Hinc vt a limine iudicii prorsus repellatur, optimo quidem iure petiit. Ast nihilo fecius, post longam disceptationem, ab vtraque parte factam, huius litis tandem pertesa Serenissima Familia *Saxo - Ernestina*, quo se ab illa prorsus liberaret, cIoIoLXXXI. declarauit, se non ex debito, sed ex liberrima voluntate, quotam matricularem Comitum *Gleichen-sum*, in posterum soluturam. Hinc tota lis vsque ad annum cIoIoCXXXIX. sopita mansit, et quiete prorsus non interupta frui coepit.

§. IV.

Vtteriora fata ad annum cIoIoCXLII. inclusue.

Modo citato contra anno, absque omni fundamento, et sine vlla ratione, solo vexae adductus studio, fiscalis imperii hanc litem de nouo suscitauit, Hinc et supremum hocce iudicium, sum-

mam instauratae ab imperii fiscali huius actionis iniustitiam satis
 superque perspiciens, ad preces illius nihil plane decreuit, et ipse
 imperii fiscali, iustitiae facti sui diffidens, ab omni ulteriori peti-
 tione abstinuit. Hinc et in vniuersa hac causa in supremo camerae
 imperialis iudicio nihil amplius actum, ad annum vsque **1691**.
 in quo vtpote, per varias artes, fiscali imperialis citationem, ad
 reassumendam litem, contra Serenissimam domum *Saxoniam* im-
 petrauit. Anno interea **1691**, fatis functo **IOHANNES LUD-
 VICO** Comitum *Gleichensum* vltimo; dynastias *Blankenhayn* et
Nieder-Cranichfeld, vna cum aliis prediis iuribusque, ceu feuda
 aperta occupauit Elector *Moguntinus*, ac post aliquod temporis
 spatium, familiae Comitum de *Hatzfeld*, vnde ipse oriundus erat,
 rursus vt feuda *Moguntina* contulit. Hi autem comites ratione
 horum feudorum in numerum immediatorum **S. R. I.** Comitum
 referri volebant, nec non sessionem et vorum in comitiis ideo po-
 stulabant, contradicente tamen statim Serenissima *Familia Saxo-
 Ernestina*. Acerrima itaque ea de causa exoriebatur controuerfia,
 quae summo studio agebatur in Comitibus *Ratisbonae* **1693**,
 et **LIV.** celebratis, in quibus Serenissimi *Saxoniae* duces, pro fir-
 mandis suis iuribus supra **No. II.** memoratam deductionem publi-
 cabant, quam excipiebat *Memoriale Moguntinum* nec non *Extra-
 ctus Memorialis Moguntini*, insertus refutationi *Saxonicae*, supra
No. III. indicatae. Hinc lis quiescere iterum coepit, vsque ad mo-
 do citatum annum **1692**. Per nouam autem hoc anno hui-
 us litis coram Camera Imperii instauracionem, Fiscalem imperii
 non tam commoda imperii promouere, sed potius *Moguntini* eius-
 que *Vasallorum Comitum Hatzfeldensium*, in animo habuisse, quum
 sole meridiano clarius vniciuique pateret, Serenissima *Domus Saxo-
 Ernestina*, summo quidem iure, et multis quam maxime pregnan-
 tibus grauibisque argumentis, iam iam tunc asseruit, se ad reassu-
 mendam hanc litem laud esse obligatam. Mox etiam patuit, quae
 sub hac actione fiscali occulta latebat fiscali imperii intentio. *Her-
 mannus* siquidem Comes *Hatzfeldensis*, mox huius controuerfiae
 statum interuertere tentauit, ac non, vt olim, *Comites Gleichen-
 ses* contra fiscalem, sed vna cum fiscali contra Serenissimam do-
 mum *Saxo-Ernestinam* agere coepit, et vt causa suae male fun-
 datae aliquem praeberet colorem, quae sequuntur, adtulit rationes,
 duos nimirum olim comites *Gleichenfes*, contra omnia imperii iura,
 contra

contra obseruantiam antiquam, ac sine consensu denique domini directi, nec non agnatorum, vna cum Serenissima domo Saxonica aduersus fiscalem imperii egisse, comites siquidem *Gleichenfes* fuisse immediatos, sessione et voto in Comitibus imperii gauisos, et ad onera imperii sua conferre fuisse obligatos, nec vnquam in subiectionem territorialem Saxonitam consensum suum praebuisse.

§. V.

Porro usque ad annum cIoIocLxx.

Vt itaque vniciue eo clarius pateret nouus hic omni iuris fundamento destitutus fiscalis imperii conatus, Serenissima Domus Saxo-Ernesina XVI Nou. cIoIocLxiii. in Camera imperiali deductionem exhibuit inscriptam: *Exceptiones et excusationes cum protestationibus, iuncta petitione des Durchlauchdigst Hochgebohrnen Fürsten und Herren Herren Ernsten und Herren Johann Ernsten vor sich und dero freundlich geliebte Herren Brüder, Herren Adolph Willhelm, Herren Johann Georgen und Herren Bernharden, allerseits Herzogen zu Sachsen, contra Fiscals gesuchte reasumptionem litis in causa Gleichischer Exemption.* In his exceptionibus, summa cum cura, egregiaque iuris peritia elaboratis, Serenissimi Duces petebant absolutionem ab omni actione fiscali ac reliquis praetensionibus, et vt imperii fiscali nec non Comiti de *Hatzfeld* iniungatur, in posterum quiescere, simulque decernere, si quis alius adesset, qui aliquid praetenderet, vt per ordinarium procedendi modum, coram competente iudicio, ius suum persequatur. His exceptionibus fiscalis imperii opposuit replicas, quibus titulus: *Repliae Fiskealis und Consorten, contra Sachsen, in puncto exemptionis die Graffschafft Gleichen betreffend d. XXVI. Mart. cIoIocLxvi.* In his, inter alia, fiscalis imperii a iudicio Camerali petebat, quo comitatum *Gleichensem* pro immediato S. R. I. comitatu declararet, et aduersae parti iniungat ab omnibus attentatis et illegitimis actibus abstinere. Post exhibitas ab imperii fiscali has replicas, eodem adhuc anno in transactione inter Electorem *Moguntinum* ac Serenissimos Duces *Saxoniae Lipsiae* 23 Dec. conclusa, de iuribus Serenissimae genti Saxonicae in vrbe *Ersurtenfi* eiusque ditone, competentibus, ap. GASTELIVM de *Statu Europae* p. 1141. sq. speciatim p. 1144. No. II. sub Rubr. *Ius territoriale über Gleichen, Blankenbain und Crannichfeld*, de hac lite sequentem in modum transactum legitur: *Das Fürstl. Haus Sachsen bleibt in Possessione vel quasi iuris territorialis bey*
Glei-

Gleichen Blankenbain und Cranichfeld bis zu Ausführung der Hauptsache an dem Cammergerichte zu Speyer, und soll inmittelst kein Theil seine Possession, weiter als hergebracht ist, extendiren, auch der Graf von Hatzfeld bey seinen hergebrachten Gerechtsamen und sonst habenden Gräflichen Reichsstande ruhig gelassen werden, zur Recognition soll er indessen jährlich 500. Gulden auf die gewöhnliche Quartale, worunter die Dörfer Crackendörf, Kuidersdorf, Hoffeld, Redewitz, Lengefeld und halb Dinstedt, so die Grafen von Hohenlohe in Besitz haben (jedoch das durch solche Veränderung der Steuern den Grafen von Hohenlohe an ihren Rechten kein Abbruch geschehe) mit eingeschlossen sind, dem Hause Sachsen durch die Unterthanen entrichten lassen, inmittelst der Stadt Erfurth Sächsischen Cammerschuld davor haften, oder auf unverhofften Misszahlungsfall 800. Gulden von selbst gekürzet werden. Zu Verhütung aller Thätigkeiten zeit wehrenden Hauptstreits soll Churfachsen inmittelst das exercitium actuum superioritatis territorialis gänzlich ad interim verrichten, und so wider den Grafen von Hatzfeld, personaliter auch realiter, wo nicht ausserhalb Landes contrahiret ist, geklaget würde, zu Weimar nichts mehr angenommen werden, wie denn auch Churfachsen von ihm die Reichssteuren und Cammergerichtszieher ohne Abzug der 500. Gulden annehmen und ihm gegen das Reich vertreten wird. Memoratam in hac transactione Serenissimo Saxoniae Electori decretam sequestrationem infra paucis persequemur. Ad indicatos autem quod attinet 500. Florenos, eos Serenissima Domus Vinariensis et Gothana ita inter se diuiserunt, vt Vinariensis 382. florenos 3. gl. Gothana contra 177. florenos 17. gl. 11. pf. consequeretur. Quae diuisio dein c1010clxxiii. per speciale pactum, inter modo nominatas Serenissimas familias certo modo fuit mutata, quam tamen mutationem, quum ad praesens argumentum non spectet, consulto omittimus.

§. VI.

Net non usque ad annum c1010clxxix.

Sed ad huius litis in Camera imperiali fata vterius exponenda vt redeamus necesse omnino videtur. Post exhibitas nimirum §. praecedenti fiscalis imperii replicas, vtraque pars iura sua per vteriora ita dicta exhibita persequi omnem mouit lapidem, vsque dum c1010clxx ab imperii fiscali eiusque confortibus, et sequenti anno a Serenissima Domo Saxonica his scriptis finis imponeretur.

Quo-

Quoniam vero fiscalis imperii in ea versabatur opinione, quod Serenissima Domus Saxonica multa noua nec hactenus prolata scripto suo finali inseruisset, protestationem contra illud interposuit inscriptam: *Protestationschrift Kayserl. Fiscalis und litis Consorten contra des Fürstl. Hauses Sachsen-Gotha und Weimar angemasse unzulässige Conclusions-Schrift, salua tamen, ratione reiectionis eiusdem, facta petitione cum euentuali informatione Domini Iudicis, in puncto exemptionis et reassumptionis litis die Graff und Herrschaften Gleichen, Blankenhayn und Cranichfeld betreffend*, contra quam protestationem Serenissima Domus Saxonica Reprotestationem c1010clxxiii. exhibuit ornatam titulo, qui sequitur: *Gegen-Protestationschrift Fürstl. Sächf. Anwalds contra Kayserl. Fiscalis angemasse unzulässige Protestationschrift, cum petitione eius reiectionis et Saluatione der diffseitigen Conclusionschrift et euentuali informatione Domini Iudicis, in puncto nicht geführter Reassumptionis litis ante saeculum finitae, die Vertretung der ausgestorbenen Graffen von Gleichen betreffend*. Eodem porro anno c1010clxxiii. scilicet, Comes de Hatzfeld varia contra sequestrationem Serenissimi Saxoniae Electoris protulit grauamina, a Camera Imperii primum, per Decretum, ad iudicium remissa, a quo petita sententia non fuit secuta, nec comes sine dubio, quoniam grauamina sua omni fundamento erant destituta, vltorius est prosecutus. Fiscalis contra imperii, eodem adhuc anno, petiit vt *Reprotestatio Saxonica* ab actis remoueretur, ac nulla eiusdem habita ratione, in fauorem imperii, in hac causa pronunciareretur, in omnem euentum vltiorem diffeptionem forensis sibi reseruando. De hinc sequenti anno c1010clxxiv. Serenissima Familia Saxonica petiit non solum reiectionem petiti ab imperii fiscali Iudicio Camerae Imperialis traditi, et vt in causa principali, eo prorsus non attento, sententia feratur definitiua; sed et exceptiones contra Comitris de *Hatzfeld* supplicas, pro mandato cassatorio sequestrationis Serenissimi Electoris Saxonici, exhibuit, simulque quo, praecclusa omni replicandi via, saepius citato Comiti desideratum mandatum denegaretur, contendit. Quo facto in hac causa iterum nihil amplius actum ad annum vsque c1010clxxix. in quo vtpote Fiscalis imperii, ad infirmendam inualidamque reddendam *Reproduktionem Saxoniam*, vt, secundum in Camera vsitatum stilum Curiae dicitur, per multa in medium protulit, ac rursus illius remotionem ab actis petiit,

nec non, vt tandem sententia definitiua feratur, aut si vltior ratione fisci imperialis disceptatio quaedam forensis futura sit necessaria, ea vt, per sententiam ita dictam interlocutoriam, decerneretur ac definiretur.

§. VII.

Denique ad annum MDCCCLXXXIX.

Quum autem post longam moram, vti ex huc vsque dictis satis superque licet perspicere, haec lis eo deuenisset actaque satis superque ita essent instructa ad sententiam definitiuam ferendam, eamque pro Serenissima Domo *Saxonica*, secundum iura, fauorabilem; Elector tunc *Moguntinus* vna cum Comite *Hatzfeldensi*, iustitiae causae, pro illorum parte, iure meritoque admodum diffidens, omnem mouebat lapidem iudicium Camerae imperialis in suas vt traheret partes, quod tam *Moguntinus* quam Comes *Hatzfeldensis* facili quidem studio se effecturos credebant, ob miserimum illo tempore huius iudicii statum, multaque contra illud prolata grauamina. Hinc Serenissima Domus *Saxo-Ernestina* e re sua esse iudicabat, per B. LYNCKERVM, cuius vtpote consiliis ac opera, vt supra iam notatum, inprimis in hac causa vtebatur, non solum supra sub No. VII. adductam deductionem curare conficiendam, sed et ipsum diuersis vicibus *Spiram*, vbi tunc iudicium Camerale adhuc commorabatur, mittere, quo hanc causam controuersam Assessoribus illius coram eo accuratius exponeret, iustitiamque Serenissimae Domus *Saxonicae* eo melius clariusque ob oculos poneret. Longa tunc secuta ac laboris grauissimi plena negotiatio, multaeque exortae difficultates, graues difficilesque admodum quaestiones, nec impedimenta haud pauca. Nos itaque, quum praefixus huius commentationis scopus haud permittat, vel summatim tantum exponere cuncta, quae tunc in hac causa coram iudicio Cameraali agebantur; quaedam solum, eaque, nostro quidem iudicio, memoria maxime digna, exponere animus est momenta, eaque inprimis, quae sententiam definitiuam, in hac lite impediuerunt. Ita statim ab initio Serenissima Domus *Saxonica*, ac optimo quidem legibusque imperij conformi iure, senarum, in quo relatio ac decisio huius controuersiae definitiua sit conficienda, postulabat constantem ex paribus vtriusque religionis tam catholicae quam euangelicae assessoribus, nec non referentem non solum catholicum sed et correferentem euangelicum; vtrumque contra altera

pars

pars denegare videbatur. B. porro LYNCKERVS mox animadvertebat, Assesores Camerae totam hanc controuersiam vel prorsus ignorare vel parum compertum de ea habere, immo a catholico quodam, instinctu sine dubio *Moguntini* vel *Hatzfeldensis*, nonnulla prorsus aliena et ad rem plane non pertinentia immixta fuisse, pro meliori illorum informatione saepius citatam deductionem, cuius titulus supra No. VII. legitur, composuit. Suasu quoque cuiusdam Procuratoris Camerae Imperialis Duces *Saxoniae* petierunt, huius causae relationem ac decisionem in tempus magis opportunum vt differetur, eo scilicet vsque donec quies securitasque in S. R. I. iterum fuerint restituae. Anno 1606. clxxvi. haec causa, L. *Wygando* a Circulo Franconico praesentato, ad conficiendum relationis specimen fuit demandata, qui tamen maxime mancam confecit relationem, nullo prorsus iuris fundamento suffultam ac partium studio inprimis repletam. Nec siccò prorsus pede praetereunda viderur operose fatis agitata quaestio, an modo memorata supra sub No. VII. extans deductio inter Assesores Camerae Imperialis sit distribuenda nec ne? dum pro affirmatiua non minus quam pro negatiua multa, inter que illa sat grauia in medium fuerunt prolata argumenta, quae tamen hic recensere ad vnum omnia et praesentis commentationis indoles et haud paucae aliae rationes prohibere omnino videntur. Suasu tandem B. LYNCKERI, qui et desuper fuerat consultus, litterae commendatitiae ad quosdam Assesores Camerae imperialis fuerunt decretae ac missae, et quum 1606. clxxvi. nuntiaretur, hanc controuersiam ab altera parte iterum resuscitari eiusque decisionem vrgeri; Serenissimi etiam *Saxoniae* Duces, ad eam promouendam nihil intentatum reliquere. Ast mox bellum Gallicum Germaniae illatum exoritur, in quo 1606. clxxxix. Spira fuit cremata ac iudicium Camerae alias quaerere sedes fuit coactum, cura tamen *Procuratoris Saxonicæ*, acta huius celeberrimae causae integra fuerunt seruata. Pro studio itaque ac labore ideo adhibito, sumptibusque impensis, dicto Procuratori Serenissima *Doms Saxonica* 400. florenos ex soluendis curauit. Nihilò secius tamen in celeberrima hac lite nihil amplius actum, nec vltiora illis acta licet reperire. Quod sine dubio exinde euenit, quoniam sequentibus temporibus turbatissimus euasit iudicii Cameralis status, ita vt et visitationem illius in Comitibus decernere necesse habuerint Imperator et Ordines Imperii. Circa annum 1606. clxxxv. recrudescere et ad

amicabilem compositionem inclinare videbatur haec caussa sed mox iterum quiescere coepit et adhuc quiescit. Qua etiam de caussa, vigore supra memoratae transactionis *Lipstensis* inter Electorem *Maguntinum* Ducesque Saxoniae, Sequestratio superioritatis territorialis in *Gleichen-Blanckenhayn ac Nieder-Cranichfeld* Serenissimo Saxoniae Electori demandata, adhuc durat et per praefecturam Thuringiae circularem *Tenstadiensem* administratur, quae et intuitu huius sequestrationis Consilio intimo Electorali solum subest. Haec sunt itaque, licet precipua tantum fata celeberrimae huius litis, quae nostro quidem iudicio, tuto in scenam producere licet.

Ad primarium igitur huius scriptionis momentum, cuius gratia, huc vsque disceptata in medium produximus, vt nos conuertamus, officii nostri praesentis rationes omnino postulare videntur. Ab incunabilis scilicet academiae nostrae, Philosophorum ordo singulis annis, consuevit praemia virtutis ac nauatae in litteris operae bene merentibus distribuere, eumque in finem consueta examina, per Pro-cancellarium indicere. Frequentes itaque vt apud me nomina vestra velitis profiteri, qui iustam operam impendistis in artes liberales et doctrinas philosophicas, rogo, et quum singularis illa mihi contingat felicitas vt meum simul, vti vocant, *Iubilaeum magisteriale*, si Deus vitam et valetudinem concesserit, celebrare valeam; accipite laetum hoc omen, quod in licentia summos in philosophia honores a *iubilante Pro-cancellario* tribuenda, fauente Deo O. M. vobis offertur. Caeterum de propensa Ordinis mei in vos voluntate ne dubitetis rogo. Nec vlli siquidem vestrum post probatam in doctrinis philosophicis eruditionem petitos denegabit honores in Philosophia summos. P. P. Domin. I. Aduent. A. P. C. N. cIoCCLXXVI.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

176 86 67

ULB Halle

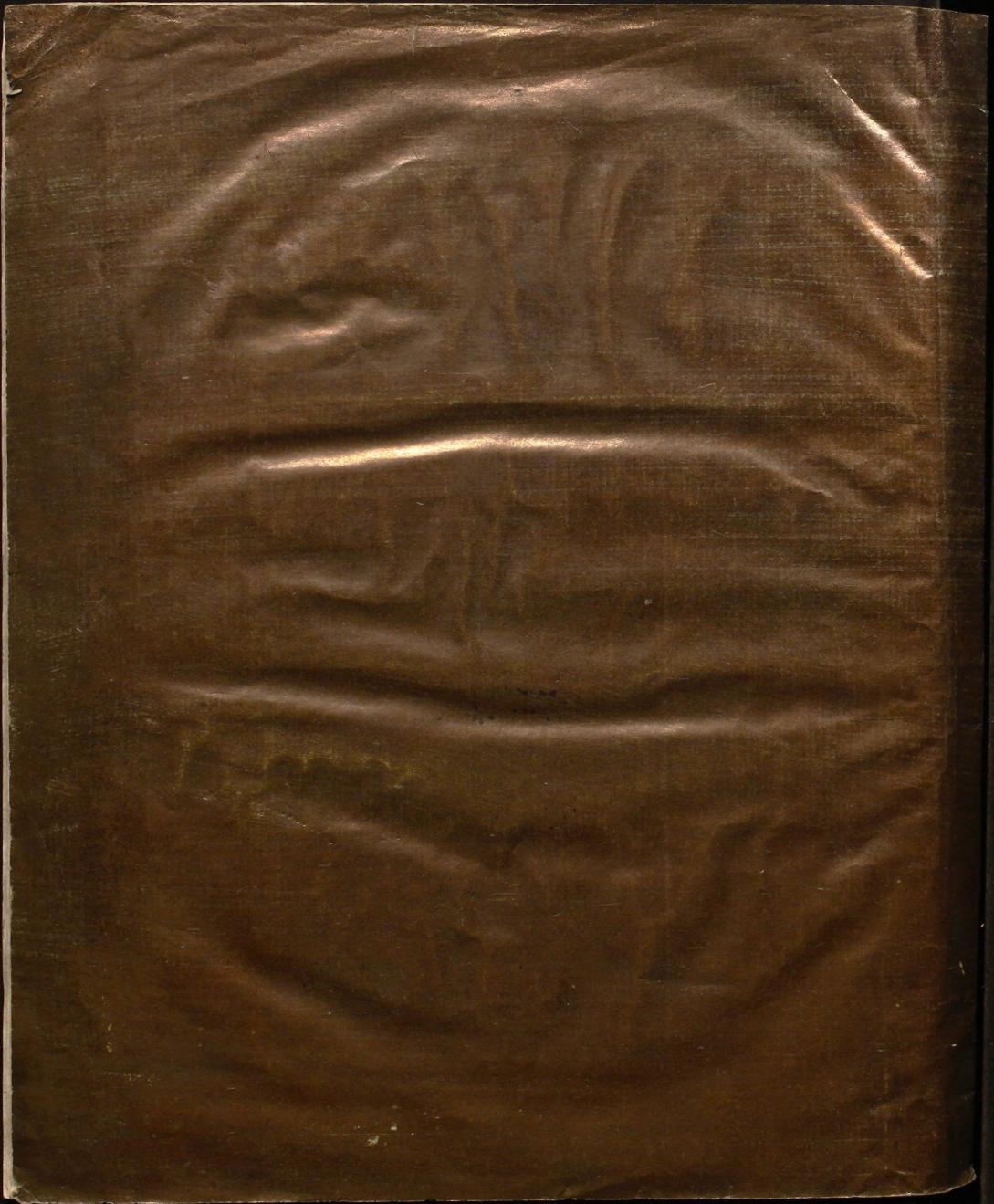
007 432 925

3

m.c

III, 137

ANCELLARIUS
 GOTTLIEB FRANCKE
 AD
 INA CONSVETA
 PHILOSOPHIA HONORVM
 NDIDATOS
 INVITAT
 I M V L Q V E
 DE
 TIONIS GLEICHENSIS
 DISSERIT

